

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради PhD 8900
Інституту соціальної та політичної психології
Національної академії педагогічних наук України
про присудження ступеня доктора філософії
Шереметі Сергію Ростиславовичу

Здобувач ступеня доктора філософії – **Шеремета Сергій Ростиславович**, 1997 року народження, громадянин України. Освіта вища: закінчив у 2020 році Хмельницький національний університет за спеціальністю – 053 «Психологія» (освітньо-наукова програма «Психологія»), здобув ступінь вищої освіти – магістр, професійну кваліфікацію – викладач психології закладу вищої освіти, психолог-дослідник. Виконав акредитовану освітньо-наукову програму 22190 Доктор філософії з психології (053 Психологія).

З вересня 2021 р. став аспірантом Інституту соціальної та політичної психології НАПН України заочної форми навчання за рахунок фізичних та юридичних осіб. Із жовтня 2022 р. переведений на навчання на стаціонарному відділенні за рахунок коштів внутрішньовідомчого бюджету.

Разова спеціалізована вчена рада PhD 8900 утворена наказом директора Інституту соціальної та політичної психології №12-осн. від 02 травня 2025 р. на підставі рішення Вченої ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, м. Київ (протокол № 05/25 від 01 травня 2025 р.) у складі:

Голова Ради: Найдьонова Любов Антонівна, доктор психологічних наук, член-кореспондент НАПН України, заступниця директора з наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

Рецензент: Остапенко Ірина Віталіївна, кандидат психологічних наук, завідувачка відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

Рецензент: Позняк Світлана Іванівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

Офіційний опонент: Березовська Лариса Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи факультету наук про здоров'я Українського католицького університету

Офіційний опонент: Володарська Наталія Дмитрівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

Дисертацію виконано в Інституті соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України, м. Київ.

Науковий керівник: Васютинський Вадим Олександрович, доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.

Публічний захист дисертації відбувся 17.06.2025 р. на засіданні разової спеціалізованої вченої ради з використанням засобів відеозв'язку. Засідання було правоможним, оскільки в ньому взяли участь усі члени разової спеціалізованої вченої ради. Захист мав характер відкритої наукової дискусії, під час якої здобувач представив основні положення дисертації, відповів на запитання членів ради та присутніх, а також на зауваження, викладені у рецензіях і відгуках офіційних опонентів та рецензентів.

На засіданні **17 червня 2025 року** разова спеціалізована вчена рада PhD 8900 прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 – Психологія **Шереметі Сергію Ростиславовичу** на підставі публічного захисту дисертації «Психологічні механізми регуляції харчової поведінки користувачів соціальних мереж молодого віку».

Тему дисертації «Психологічні механізми регуляції харчової поведінки користувачів соціальних мереж молодого віку» затверджено Вченою радою Інституту соціальної та політичної психології НАПН України 05 травня 2022 р., протокол № 05/22.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація Шереметі Сергія Ростиславовича «Психологічні механізми регуляції харчової поведінки користувачів соціальних мереж молодого віку» є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке виконано за актуальною темою з використанням адекватних методів дослідження, містить науково обґрунтовані теоретичні і практичні результати та відповідає вимогам п. 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Дисертація виконана українською мовою.

Здобувач має 10 одноосібних наукових праць за темою дисертації, із них – 3 статті в наукових фахових виданнях, затверджених МОН України з присвоєнням категорії «Б», 1 стаття в періодичному науковому виданні іншої країни, 6 праць, що належать до матеріалів та тез конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях, затверджених МОН України:

1. Шеремета, С. (2023). Проблема порушень харчової поведінки в дослідженнях українських психологів. Габітус (47), с. 209-214

2. Шеремета, С. (2023). Проблематика досліджень соціально-психологічного впливу соціальних мереж на харчову поведінку користувачів. Психологія та соціальна робота, 1, с. 46-55

3. Шеремета, С. (2024). Дослідження впливу соціальних мереж на харчову поведінку користувачів соціальних мереж. Психологічні перспективи, 44, с. 158-171.

4. Шеремета, С. (2023). Проблема використання психодіагностичного інструментарію в українських наукових дослідженнях. Українська психологія. XXI століття. Початок. (Дні української психології в м. Берліні): матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 27-28 квітня 2023 року, с. 339-341.

5. Шеремета, С. (2024). Важливість якісного розуміння термінології при перекладі з англomовних джерел на прикладі порушень харчової поведінки. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції: «Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації» м. Тернопіль, 1 листопада 2024 року, с. 29–31.

6. Шеремета, С. (2024). Використання методу позитивної психотерапії в регуляції харчової поведінки в реаліях використання соціальних мереж. Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування особистості сучасного фахівця як суб'єкта самотворення в умовах освітнього простору», с. 348–352.

7. Sheremeta S. The Meaning and Role of the Body in Adolescents with Eating Disorders: a Description of the Meaning of the Symptom. The Global Psychotherapist. 2024. Vol. 4, no. 1. P. 100–103.

8. Шеремета, С. (2023). Вплив соціальних мереж на харчову поведінку в дослідженнях англomовних авторів. Матеріали V Всеукраїнської наукової інтернет-конференції: «Медіатворчість в часи війни: протистояння медіатравмі» 2023, с. 73-77.

9. Шеремета, С. (2023). До проблеми вивчення психологічного впливу соціальних мереж на особистість як залежності. Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 3-4 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023, с. 267.

10. Шеремета, С. (2022), Соціокультурний вплив на порушення харчової поведінки особистості. Збірник матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукова молодь-2022» (Київ, 15 листопада 2023 р.), с. 162-165.

Кількість, обсяг та зміст друкованих праць відповідають вимогам пунктів 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради.

Березовська Лариса Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи факультету наук про здоров'я Українського католицького університету, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У першому розділі зроблено ґрунтовний теоретичний аналіз проблеми механізмів регуляції харчової поведінки, водночас нейропсихологічні механізми, що пов'язані з харчовою поведінкою, зокрема роль системи винагород мозку, не знайшли свого висвітлення у роботі.

2. До емпіричного дослідження психологічних механізмів регуляції харчової поведінки залучено молодь, що є користувачами соціальних мереж, водночас варто було б до опитування залучити осіб, які не користуються або мінімально користуються соціальними мережами, що дало б можливість підсилити обґрунтованість описаних психологічних механізмів регуляції харчової поведінки, які формуються під впливом соціальних мереж.

3. У третьому розділі ґрунтовно описано психологічні механізми харчової поведінки користувачів під час взаємодії із соціальними мережами на основі даних кореляційного аналізу, водночас кореляційні взаємозалежності не вказують на причинно-наслідкові зв'язки. Застосування регресійного аналізу дало б змогу більш вагомо проінтерпретувати механізми регуляції харчової поведінки у молодому віці.

4. Укладені рекомендації для молоді щодо регуляції харчової поведінки є ґрунтовними та повними, водночас не вистачає чіткості та структурованості, що ускладнює їхнє використання для практики роботи психолога, а також частина рекомендацій щодо взаємодії із соціальними мережами мають загальний характер.

5. У тексті роботи зустрічаються стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки, мають місце й технічні огріхи оформлення.

Володарська Наталія Дмитрівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. В першому розділі дисертації бажано більш широко охарактеризувати особливості проявів харчової поведінки в умовах війни.

2. Бажано висновки до першого розділу дисертації узагальнити, занадто деталізовані. Наведений здобувачем аналіз теоретичних підходів до визначення різних аспектів харчової поведінки можна було б узагальнити в більш стислій та ємній формі.

3. В другому розділі в описі методик дослідження доцільно вказати формулу підрахунку індексу маси тіла.

4. В третьому розділі доцільно було б описати застосування практик і методів Л. Россі, а не давати опис рецензії на зміст книги.

Остапенко Ірина Віталіївна, кандидат психологічних наук, завідувачка відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. В роботі недостатньо чітко визначені основні поняття дослідження, зокрема, що таке механізми регуляції харчової поведінки.

2. В розділі 2.1. «Методологічні основи та обґрунтування психодіагностичного інструментарію емпіричного дослідження» не досить прозоро описана процедура дослідження. Наприклад, на с. 84 вказано, що респонденти були відібрані, але не вказані чітко критерії відбору.

3. Дискусійним та досить вільним є стиль викладення результатів досліджень, наприклад, йдеться про «результати виконання методик» (с. 97), або про те, що «коефіцієнт кореляцій Спірмена було спрямовано на...» (с. 83); незрозуміло також, як «за результатами аналізу групи механізмів особистісно зумовленої інформаційної поведінки виявлено два механізми...» (с. 150).

4. Варто було б детальніше та конкретніше сформулювати власні рекомендації щодо регуляції харчової поведінки на основі результатів дослідження.

5. В роботі є стилістичні, пунктуаційні та орфографічні помилки.

Позняк Світлана Іванівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Теоретичній частині роботи, на нашу думку, бракує належного рівня систематизації й узагальнення представленого матеріалу, чіткого визначення основних понять та коректного оперування термінологічним апаратом. Наприклад, в межах одного речення закономірності стають поглядами, а далі закономірностями (с. 41) або механізми перетворюються в особливості, а далі знов в механізми (с.47) або параметри віку, індексу маси тіла та звертання уваги на фото називаються диспозиціями (с. 56).

2. У висновках до другого розділу йде мова про результати основного етапу дослідження, натомість опис та результати основного етапу не представлені у змісті самого розділу.

3. У назві другого розділу роботи та його змісті йдеться про методологію емпіричного дослідження впливу соціальних мереж на харчову поведінку молоді, а в третьому розділі про емпіричне дослідження психологічних механізмів регуляції харчової поведінки. Виникає питання, чи це є ототожненням автором впливу соціальних мереж на харчову поведінку з психологічними механізмами регуляції харчової поведінки чи застосуванням тої ж самої методології до дослідження обох явищ, що, в такому випадку, вимагає пояснення та обґрунтування.

4. У параграфі, присвяченому рекомендаціям щодо регуляції харчової поведінки молоді бажано було б більше уваги приділити саме авторським рекомендаціям і обмежити звертання до інших авторів зазначенням тих або тих релевантних положень замість їх розлогого опису.

5. Текст дисертаційного дослідження містить чисельні стилістичні, пунктуаційні та орфографічні помилки, незакінчені речення та не завжди коректні формулювання.

Найдьонова Любов Антонівна, доктор психологічних наук, член-кореспондент НАПН України, заступниця директора з наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України дала позитивну оцінку без зауважень, висловила побажання подальшого розвитку в науковій тематиці здобувача.

Результати відкритого голосування членів ради про присудження **Шереметі Сергію Ростиславовичу** наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 – Психологія:

- «За» – 5 членів ради;
- «Проти» – немає;
- «Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада PhD 8900 Інституту соціальної та політичної психології НАПН України присуджує **Шереметі Сергію Ростиславовичу** ступінь доктора філософії у галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 – Психологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.
Окрема думка членів разової ради відсутня.

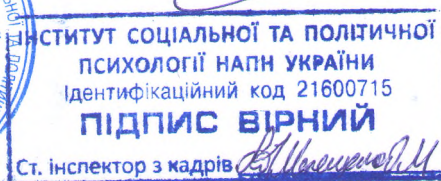
Голова разової спеціалізованої
вченої ради PhD 8900 Інституту
соціальної та політичної
психології НАПН України,
доктор психологічних наук,
член-кор. НАПН України

Любов НАЙДЬОНОВА

Підпис голови разової спеціалізованої вченої ради Л. А. Найдьонової

ЗАСВІДЧУЮ

Заступник директора
з науково-методичної роботи

Світлана ЧУНІХІНА